

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	28265 Релігієзнавство
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	031 Релігієзнавство

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

15.01.2021 р.

Справа № 0833/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Ігор Лиман – головуєчий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Снитко Олена Степанівна,
Серебрянська Ірина Миколаївна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Олена Сминтина,
Олена Колесник,
Мойсієнко Віктор Михайлович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,

за участі запрошених осіб:

Проректор з наукової роботи - Віннікова Наталія Миколаївна – представник ЗВО,
Ломачинська. Ірина Миколаївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28265
Назва ОП	Релігієзнавство
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	031 Релігієзнавство
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У Київському університеті імені Бориса Грінченка визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти для аспірантів регулюються Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Київському університеті імені Бориса Грінченка. Слід відмітити, що рішення про зарахування кредитів і результатів навчання приймається випусковою кафедрою та вченою радою інституту чи факультету.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Результати навчання, отриманих у неформальній освіті приймаються на підставі відповідного сертифікату випусковою кафедрою та вченою радою інституту чи факультету. Особливістю ОНП є те, що підтвердження рівень володіння іноземною мовою, зокрема англійською, сертифікатом на рівні C1 дає право на зарахування відповідних кредитів як таких, що виконані у повному обсязі.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів

навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують реалізацією ОНП, відповідає рівню освіти та заявленим програмним результатам навчання.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

В університеті конкурсний добір викладачів проводиться згідно з Положенням про конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників. Претенденту на посаду додаються дані про рейтинг викладача за результатами конкурсів та результатами опитування «Викладач очима студентів».

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Ознайомившись з відомостями самооцінювання освітньої програми, звітом ЕГ та наданими документами можемо констатувати, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема це стосується підготовки фахівців третього рівня вищої освіти спеціальності релігієзнавство. Працівники інших ЗВО та наукових установ активно залучаються до реалізації дослідницьких проектів, участі у наукових конференціях, семінарах тощо. Зі звіту ЕГ підтверджено той факт, що здобувачі даної ОНП активно залучаються до участі у різноманітних наукових заходах.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Доброю практикою ЗВО є залучення до проведення занять професіоналів-практиків галузі. Так, у 2018/2019 н.р. відкриту лекцію було проведено головою спілки дослідників модерної філософії при філософському фонді. У 2019/2020 н.р. була проведена лекція доктором Омаром Хасаном (Саудівська Аравія) та викладачем Стамбульського технічного університету Абдуллахом Акаром.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Виходячи з Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету, кожен викладач має не рідше одного разу на п'ять років проходити підвищення своєї кваліфікації, що свідчить про

систематичний професійний розвиток викладачів. Проаналізувавши матеріали про стажування, які були надані ЕГ, галузева експертна рада може засвідчити, що викладачі за ОНП «Релігієзнавство» систематично проходять стажування як у закордонних так і вітчизняних навчальних та науково-дослідних закладах.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Стимулювання викладацької майстерності закладом вищої освіти здійснюється різноманітними заходами. В університеті проводиться щорічне рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників в різних категоріях. Позитивним є те, що рейтинг кафедр формується окремо. ЗВО стимулює науково-педагогічний склад преміями, дипломами. Діють Положення про преміювання та надання матеріальної допомоги працівникам Київського університету імені Бориса Грінченка та Порядок преміювання працівників за публікації у Scopus та WoS.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Членами ЕГ у звіті була відзначена належно забезпечена матеріально-технічна складова для реалізації ОНП «Релігієзнавство». В університеті аудиторний фонд обладнано сучасними мультимедійними комплексами. Позитивною практикою в ЗВО є електронне середовище Київського університету імені Бориса Грінченка.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Показовим в університеті можна відмітити Е-доставку документів, в рамках сервісних послуг для здобувачів та науково-педагогічного складу для віддаленого користування. Наявний вільний доступ до WIFI, можливість безкоштовного доступу до баз електронних наукових журналів та наукометричних міжнародних баз Scopus та WoS, ресурсів SpringerRink, Libraria та інших.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Слід відмітити, що науковими керівниками надаються консультації здобувачам вищої освіти третього рівня щодо можливості публікації та апробації результатів досліджень.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО діє ряд положень щодо запобігання конфліктних ситуацій, булінгу, сексуальним домаганням тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На офіційному сайті ЗВО у вільному доступі оприлюднена інформація про ОНП. Чітко, зрозуміло та доступно у Київському університеті імені Бориса Грінченка визначені права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Документи розміщені у вільному доступі.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проаналізувавши всі доступні ресурси та звіт ЕГ, констатуємо, що на офіційному сайті є доступна інформація про ОП «Релігієзнавство» та навчальний план. Інформація щодо пропозицій та зауважень до ОНП зі зворотнім зв'язком знаходиться на офіційному сайті факультету, що відображено й у відповіді ЗВО на зауваження ЕГ. Зокрема, в протоколі кафедри №2 від 15 вересня 2020 року йдеться про внесення змін до ОП підготовки докторів філософії, оптимізацію навчального процесу з урахуванням рекомендацій стейхолдерів. Тому, галузева експертна рада вважає, що критерій 9 відповідає рівню А.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному сайті Київського університету імені Бориса Грінченка <https://iff.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/2016-06-15-08-14-59/protokoly-zasidan-kafedry/1250-protokol-2-zasidannia-kafedry-15-veresnia-2020-roku.html#> (офіційна сторінка кафедри філософії, Історико-філософського факультету) розміщено інформацію про ОП, навчальний план, робочі програми дисциплін, є можливість в вільному доступі ознайомитись із освітньою стратегією кафедри, цілями ОНП, компонентами та очікуваними результатами навчання.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендації: - розробити чіткі цілі кафедри філософії щодо подальшого вдосконалення ОНП «Релігієзнавство» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендації: - для досягнення результатів при формуванні фахової компетенції «Здатність до застосування методів соціології та статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження» включити до блоку фахових компетентностей дисципліну, завдяки якій буде досягнуто програмні результати. Слід зазначити, що науковим семінаром, досягнення завдань такої комплексної фахової компетентності як «...застосування методів соціології та статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних...» практично не можливе. Було б доцільним цю Фахову Компетентність реалізувати через окрему дисципліну обов'язкової частини навчального плану соціологічного напрямку.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання
не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендації: - на думку галузевої експертної ради залучення здобувачів за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти до участі в міжнародних проєктах за тематикою дисертаційних робіт є невід'ємною частиною здійснення наукового пошуку у співпраці з закордонними колегами у близьких наукових інтересах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендації: - Своєчасне інформування здобувачів вищої освіти щодо виконання всіх видів робіт в електронному кабінеті «Е-навчання».

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендації: - Задля можливості виявлення думки здобувачів за ОНП, отримання рекомендацій, пропозицій та зауважень, доцільно систематизувати процедуру опитування з залученням до моніторингу якості освіти аспірантів. - Результати опитування важливо аналізувати, донести до керівництва ЗВО та уможливити розміщення на офіційному веб ресурсі.

Критерій 9. Прозорість та публічність

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рекомендації: - Формування навичок наукового пошуку та презентації власних результатів дослідження широкій аудиторії аспіранта можливе через публікації статей за темою досліджень. Галузева експертна рада рекомендує активізувати публікаційну діяльність аспірантів, зокрема в іноземних наукових журналах, збірниках, матеріалах конференцій тощо (особливо англійською мовою).

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР
ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ